

درس 11 (تلاش برای حفظ استقلال و

- 1- با تسلط افغان ها و قتل شاه سلطان حسین ، ایران گرفتار چه بحران هایی شد؟ ایران گرفتار تجزیه و تفرقه شد . افغان ها توان حکومت بر سراسر ایران را نداشتند . به همین دلیل در گوشه و کشور مدعیانی سر بر آوردند . روسیه و عثمانی نیز با استفاده از آشفتگی اوضاع ، قسمت هایی از شمال و غرب ایران را اشغال کردند .
- 2- نادر که بود و چگونه سلسله ی افشاریه را پایه گذاری کرد ؟ نادر سرداری از ایل افشار بود . او نخست افغان ها را سرکوب و تارومار کرد و سپس نیروهای روسیه و عثمانی را از ایران بیرون راند . ناپس از این پیروزی ها ، خاندان صفوی را کنار زد و بر تخت شاهی نشست . بدین ترتیب سلسله افشاریه پایه گذاری شد .
- 3- بیشتر دوره ی پادشاهی نادر چگونه گذشت ؟ بیشتر دوره ی دوازده ساله ی پادشاهی نادر به نبرد با بیگانگان و فرو نشاندن شورش های داخلی گذشت .
- 4- چرا نادر به هندوستان لشکر کشید ؟ نادرشاه در تعقیب گروهی از افغان های شورشی که به هندوستان گریخته بودند ، به آن کشور لشکر کشید . او تاهلی پیش رفت و با غنیمت های بسیار به کشور بازگشت .
- 5- چرا نادر شاه کوشید ایران را یکپارچه و قدرتمند کند ؟ تا بتواند از استقلال و تمامیت سرزمین خود در برابر دشمنان دفاع کند . وی از موقعیت حساس خلیج فارس و اهمیت نیروی دریایی آگاه بود ، از این رو برای تأسیس نیروی دریایی ایران در خلیج فارس کارهایی انجام داد اما این کارها با مرگ او متوقف شد .
- 6- چرا نادر در اواخر عمر به رفتارهای خسونت آمیز و بی رحمانه روی آورد ؟ نافرمانی ها و شورش های پیاپی در سال های پایانی حکومت نادر ، تأثیر روحی و روانی نامطلوبی بر او گذاشت . او نسبت به اطرافیان و سرداران خود بدگمان شد .
- 7- پس از قتل نادر اوضاع ایران چگونه شد ؟ ایران بار دیگر به صحنه جنگ حاکمان محلی و سران ایل ها تبدیل شد
- 8 - شیوه ی حکومتی کریم خان زند چگونه بود؟ او با ملایمت و مهربانی با مردم رفتار می کرد ، به صلح ، آسایش و آرامش عمومی اهمیت می داد و می کوشید با استفاده از شیوه های مسالمت آمیز ، از بروز نا امنی و شورش های داخلی جلوگیری کند .
- 9- اوضاع کشور در دوران کریم خان زند چگونه بود ؟ در این دوران ثبات و آرامش نسبی در سراسر کشور به وجود آمد و در نتیجه اوضاع اجتماعی و اقتصادی بهتر شد .
- 10- بناهای مهم دوره زندیه را نام ببرید ؟ بازار وکیل - مسجد وکیل - حمام وکیل - ارگ کریم خان .
- 11- آقا محمد خان که بود و چه کرد ؟ پسر رئیس ایل قاجار بود ، پس از مرگ کریم خان تلاش برای رسیدن به حکومت را آغاز کرد . او پس از مدتی جنگ و گریز ، لطفعلی خان ، آخرین فرمانروای زندیه را شکست داد و به قتل رساند . همچنین مردم کرمان را به دلیل پناه دادن به لطفعلی خان ، بی رحمانه مجازات کرد .
- 12- آقا محمد خان چگونه بر ایران مسلط شد ؟ آقا محمد خان با لشکرکشی های پیاپی بر سراسر ایران مسلط شد و حکومت قاجار را بنیان گذاشت .
- 13- شیوه ی به قدرت رسیدن سلسله های افشاریه و زندیه و قاجاریه چه شباهتی به هم دارند؟ هر سه باجنگ به قدرت رسیدند هر سه ساختار ایلیاتی داشتند - هر سه زمانی به قدرت رسیدند که ناآرامی ایجاد شده بود . هر سه ... تقریباً سیطره ی یک قبیله بر کل کشور بود...افشار...زند...قاجار هر سه باعث باعث یکپارچگی کشور و ایجاد حکومت نیرومند در کشور شدند . هر سه حکومت های کم دوامی بودند .

14- دوره ی حکومت فتحعلی شاه همزمان با آغاز نفوذ و دخالت کدام کشورها در ایران بود؟ روسیه - انگلستان - فرانسه

15- چرا در فاصله ی سقوط صفویه تا روی کار آمدن قاجاریه اوضاع کشورهای اروپایی تغییر کرده بود؟ یکی از دلایل عمده ی این تغییر ، انقلاب صنعتی بود که از انگلستان آغاز شد و در دیگر کشورها ی اروپایی گسترش یافت.

16- انقلاب صنعتی چه نتایجی به دنبال داشت؟ در نتیجه ی این انقلاب ، نیروی ماشین و ابزارهای صنعتی جای نیروی انسان و ابزارهای دستی را در تولید گرفت . از این رو سرعت و میزان تولید افزایش یافت . انقلاب صنعتی موجب شکوفایی اقتصادی و افزایش قدرت نظامی و سیاسی کشورهای اروپایی شد و توجه آنها را به سوی کشورهای که مواد اولیه یا بازار مصرف مناسبی داشتند ، جلب کرد.

17- یکی از اهداف استعماری دولت روسیه چه بود؟ رسیدن به آب های آزاد و گرم خلیج فارس و اقیانوس هند.

18- جنگ بین ایران و روسیه در زمان فتحعلی شاه را توضیح دهید؟ در زمان فتحعلی شاه روسیه با ارتشی مجهز به سلاح های جدید و آشنا با فنون جنگی تازه به قلمرو ایراندر قفقاز حمله کرد . سپاه ایران که از جنگاوران ایل های مختلف تشکیل شده بود با سلاح های ابتدایی به مقابله با نیروهای متجاوز روس پرداخت . سرانجام پس از ده سال جنگ نابرابر ، با وجود دلاوری نیروهای ایرانی ، روسیه پیروز شد.

19- عهدنامه ی گلستان بین چه دولت هایی بسته شد و موارد آن چه بود؟ بین ایران و روسیه - به موجب این عهدنامه ، ایالت های گرجستان و داغستان و شهرهای باکو و گنجه از حاکمیت ایران خارج شد و تحت حاکمیت روسیه قرار گرفتند.

20- پس از انعقاد عهدنامه ی گلستان مردم ایران چه کردند؟ مردم ایران که از عهدنامه ی گلستان ناخشنود بودند ، با فتوای علما برای آزاد کردن سرزمین های اشغالی بسیج شدند . سپاه ایران که از جنگاوران ایل ها و نیروهای داوطلب مردمی تشکیل شده بود به سرعت مناطق اشغال شده را آزاد کرد . روسیه با تمام قوا و تجهیزات خود وارد جنگ شد و ایران را شکست داد.

21- یکی از هدف های اصلی انگلستان از برقراری ارتباط با حکومت قاجار چه بود ؟ این بود که نگذارد کشورهای رقیب از طریق ایران به هندوستان دسترسی پیدا کنند.

22- در عهد نامه های دوره فتحعلی شاه بین ایران و انگلستان طرفین چه تعهداتی نسبت به هم داشتند؟ حکومت قاجار تعهد کرد که به هیچ کشوری اجازه ندهد از خاک ایران به هندوستان لشکرکشی کند . در عوض انگلیسی ها نیز متعهد شدند که در صورت حمله ی کشورهای دیگر به ایران به حکومت قاجار کمک های مالی و نظامی کنند.

23- انگلستان در دوران محمدشاه و ناصرالدین شاه چه کرد ؟ با لشکرکشی به خلیج فارس و حمله به جزایر و بنادر ایران ، حکومت قاجار را مجبور کرد که به جدایی افغانستان از ایران رضایت دهد.

24- انگلیسی ها ناصرالدین شاه را وادار به انجام چه کاری کردند؟ وادار کردند که با جدایی قسمت شرقی سیستان و بلوچستان از ایران موافقت کند . علاوه بر اینها تعدادی از جزایر ایرانی خلیج فارس را اشغال و به پایگاه نظامی خود تبدیل کردند.

25- هدف دولت انگلستان از جدا کردن افغانستان و بخش شرقی سیستان و بلوچستان از ایران چه بود ؟ چون هند مستعمره انگلیس بود از طریق افغانستان می خواست به هندراه پیدا کند همچنین سیستان و بلوچستان به عنوان کمر بند دفاعی جنوب غربی هند محسوب می شد.

26- کریم خان به جای عنوان شاه ، لقب یعنی را برای خود برگزید. (وکیل الرعایا - نماینده مردم)

27- پس از نادر سرانجام از ایل زندیه سلسله ی زندیه را بنیان گذاشت . (کریم خان)

28- دوران فرمانروایی کریم خان طول کشید . (سی سال)

29- پایتخت زندیه شهر بود . (شیراز)

30- ایل قاجار یکی از ایل های ایران بودند . (ترک تبار)

31- پس از آنکه آقا محمد خان به دست خدمتکارانش کشته شد ، برادرزاده ش ، به قدرت رسید. (فتحعلی شاه)

32- روسیه در نتیجه ی برنامه ها و فعالیت های به کشوری قدرتمند و استعمارگر تبدیل شد . (پتر)

33- روسیه با شکست سپاه ایران عهدنامه ی را که ننگین تر از قرارداد گلستان بود به ایران تحمیل کرد . (ترکمان چای)

34- اوایل دوره قاجار ، مهم ترین مستعمره انگلستان بود . (هندوستان)

35- انگلیسی ها را وادار کردند که با جدایی قسمت شرقی سیستان و بلوچستان از ایران موافقت کند. (ناصرالدین شاه)

سوالات تستی درس 11

1- شروع نفوذ و دخالت های گسترده کشورهای روسیه ، انگلستان و فرانسه در ایران همزمان با حکومت کدام پادشاه در ایران بود ؟

الف) آقا محمد خان ب) فتحعلی شاه ج) ناصرالدین شاه د) محمد شاه

2- وکیل الرعایا لقب کدام پادشاه ایران است؟

الف) آقامحمد خان ب) کریم خان ج) نادر شاه د) لطفعلی خان

3- ایران بر اساس از داشتن کشتی جنگی در دریای خزر محروم گردید؟

الف) عهد نامه مفصل ب) عهد نامه گلستان ج) عهد نامه ترکمانچای د) عهد نامه فین کن اشناین

4- بر اساس عهد نامه گلستان شهرهای باکو و گنجه از حاکمیت ایران خارج شد و تحت حاکمیت کدام کشور قرار گرفت؟

الف) روسیه ب) اسپانیا ج) انگلستان د) عثمانی

5- بنیان گذار سلسله قاجار در ایران چه کسی بود؟

الف) آقامحمد خان ب) فتحعلی شاه ج) محمد شاه د) ناصرالدین

6- کدام کشور در اواخر صفویه با استفاده از آشفتگی اوضاع، قسمت های از شمال و غرب ایران اشغال کردند؟

الف) عثمانی ب) پرتغال ج) روسیه د) موارد الف و ج

7- حمله به هند و فتح دهلی توسط کدام پادشاه ایران صورت گرفت؟

الف) آقا محمد خان ب) نادر شاه ج) کریم خان زند د) لطفعلی خان زند

8- همزمان با روی کار آمدن سلسله قاجار علت تغییر اوضاع کشورهای اروپایی چه بوده و این تغییر از کدام کشور آغاز شد؟

الف) انقلاب کشاورزی - فرانسه ج) انقلاب فرهنگی - فرانسه 3) انقلاب صنعتی - انگلستان د) انقلاب کشاورزی - انگلستان

9- یکی از اهداف استعماری کشور رسیدن به آب های آزاد و گرم خلیج فارس و اقیانوس هند بود؟

الف) عثمانی ب) فرانسه ج) روسیه د) انگلیس

10- عقد عهد نامه گلستان و ترکمانچای در دوران حکومت کدام پادشاه ایران صورت گرفت؟

الف) آقا محمد خان ب) فتحعلی شاه ج) عباس میرزا د) محمد شاه

11- کدام عبارتها در مورد کریم خان زند نادرست است؟

الف) دوران فرمان روایی کریم خان زند 33 سال بوده است.

ب) کریم خان زند سعی می کرد با شیوه های مسالمت آمیز از بروز نا امنی جلوگیری کند.

ج) در دوران کریم خان زند ثبات و آرامش مطلق در سراسر کشور ایجاد شد.

د) حمام وکیل و ارگ وکیل خان در پایتخت او اصفهان ساخته شد.

ه) کریم خان به خود لقب نماینده مردم داد.

الف) 3 مورد ب) 4 مورد ج) 2 مورد د) 1 مورد